សំណើប្រជាមតិ

31 គំរោងថវិការដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋ និងមូលដ្ឋាន។ ការផ្តួចផ្តើមការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងលក្ខន្តិកៈ។

ចំណងជើងជាផ្លូវការ និងសេចក្តីសង្ខេប **រៀបចំដោយអគ្គមេធាវី**

31

គំរោងថវិការដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋ និងមូលដ្ឋាន។ ការផ្តួចផ្តើមការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងលក្ខន្តិកៈ។

- ស្ថាបនាគំរោងថវិការដ្ឋ រយៈពេលពីរ-ឆ្នាំ។
- ហាមឃាត់អង្គនីតិបញ្ញត្តិ ពីការបង្កើតការចំណាយលើសពី $25 លាន លុះត្រាតែមានការទូទាត់ប្រាក់ចំណូល ឬបានកត់សំគាល់ការកាត់បន្ថយនូវការចំណាយ។
- អនុញ្ញាតឲ្យអភិបាលរដ្ឋ កាត់បន្ថយគំរោងថវិកាជាឯកតោភាគី ក្នុងពេលបានប្រកាសភាពអាសន្នហិរញ្ញវត្ថុ បើអង្គនីតិបញ្ញត្តិអាក់ខានប្រព្រឹត្ត។
- ជំរុញឲ្យមានការពិនិត្យមើលឡើងវិញ នូវកម្មវិធីទាំងអស់របស់រដ្ឋ។
- ជំរុញឲ្យមានការបំពេញគោលដៅ ក្នុងគំរោងថវិការដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន។
- ជំរុញឲ្យមានការបោះពុម្ពកំរងច្បាប់ យ៉ាងហោចបំផុតចំនួនបីថ្ងៃ មុនពេលឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិបោះឆ្នោត។
- អនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ប្តូរលក្ខណៈច្បាប់ការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីរដ្ឋបានផ្តល់ថវិកា ដែលពាក់ព័ន្ធដល់គេ លុះត្រាតែអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ឬភ្នាក់ងាររដ្ឋមានអត្តនោសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូរក្នុងពេល 60 ថ្ងៃ។

សេចក្តីសង្ខេបនៃអ្នកវិភាគនីតិបញ្ញត្តិ ប្រមាណនូវឥទ្ធិពលហិរញ្ញវត្ថុទូទាត់រួចរបស់រដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ៖

- ពន្ធប្រាក់ចំណូលរដ្ឋនៃការលក់ដូរចុះថយ ប្រហែល $200 លានជាប្រចាំឆ្នាំ ដោយមានការកើនឡើងស្របគ្នា នៃការផ្តល់ថវិកាឲ្យរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានខ្លះ។
- ផ្សេងៗទៀត អាចនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរខ្លាំងច្រើនទៀត ក្នុងការចំណាយ និងប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ និងរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានដ៏សន្ធឹកសន្ធាប់ ដែលអាស្រ័យទៅលើការសំរេចនៅអនាគតដោយមន្ត្រីសាធារណៈ។

ការធ្វើវិភាគដោយអ្នកវិភាគអង្គនិតិបញ្ញត្តិ

ទិដ្ឋភាពទូទៅ

វិធានការនេះ កែប្រែការទទួលខុសត្រូវជាក់លាក់របស់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន អង្គនីតិបញ្ញត្តិ និងអភិបាល។ ហើយវាថែមទាំងកែប្រែទិដ្ឋភាពមួយចំនួននៃប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានផងដែរ។ តារាងទី 1 សង្ខេបអំពីខចែងសំខាន់ៗនៃវិធានការនេះ ហើយដែលខចែងនីមួយៗត្រូវបានពិភាក្សាយ៉ាងលម្អិតដូចខាងក្រោម។

ការអនុញ្ញាត និងផ្តល់មូលនិធិសំរាប់ផែនការរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន

សេចក្តីស្នើច្បាប់

អនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានបង្កើតផែនការថ្មីៗ។ នៅក្រោមវិធានការនេះ ខោនធីទាំងឡាយ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានដទៃទៀត (ដូចជាទីក្រុងការិយាល័យអប់រំស្រុក មហាវិទ្យាល័យសហគមន៍ក្នុងស្រុក និងស្រុកពិសេស) អាចបង្កើតផែនការនានា សម្រាប់សម្របសម្រួលលក្ខណៈដែលពួកគេផ្តល់សេវាផ្សេងៗជូនសាធារណជន។ ផែនការទាំងឡាយអាចបង្ហាញរបៀបដែលរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានផ្តល់សេវាផ្សេងៗនៅក្នុងផ្នែកជាច្រើន រួមមានការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ការអប់រំ សេវាសង្គមកិច្ច សុវត្ថិភាពសាធារណៈ និងសុខភាពសាធារណៈ។ ផែនការនីមួយៗ ចាំបាច់ត្រូវតែអនុម័តដោយគណៈគ្រប់គ្រងនៃ (1) ខោនធី (2) ការិយាល័យអប់រំស្រុក ដែលបម្រើដល់សិស្សភាគច្រើននៅក្នុងខោនធី និង (3) រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានផ្សេងទៀតដែលតំណាងឲ្យប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើននៅក្នុងខោនធី។ ទីភ្នាក់ងារមូលដ្ឋាននឹងទទួលបានថវិកាមួយចំនួនពីរដ្ឋសម្រាប់អនុវត្តផែនការទាំងនោះ (ដូចមានបរិយាយខាងក្រោម)។

អនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានធ្វើការកែប្រែការគ្រប់គងកម្មវិធីដែលរដ្ឋផ្តល់ថវិកា។ ប្រសិនបើរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានយល់ឃើញថា ច្បាប់ ឬបទបញ្ញារបស់រដ្ឋរឹតត្បិតសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ ក្នុងការអនុវត្តផែនការរបស់ខ្លួន ពួកគេអាចបង្កើតនីតិវិធីក្នុងមូលដ្ឋានដែលមាន "មុខងារសមមូល" នឹងគោលបំណងនៃច្បាប់ ឬបទបញ្ញាជាធរមានរបស់រដ្ឋដែរ។ រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានអាចគោរពតាម នីតិវិធីក្នុងមូលដ្ឋានទាំងនេះ - ជំនួសឲ្យច្បាប់ ឬបទបញ្ញារបស់រដ្ឋ

សំណើប្រជាមតិ
31

គំរោងថវិការដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋ និងមូលដ្ឋាន។ ការផ្តួចផ្តើមការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងលក្ខន្តិកៈ។

ការធ្វើវិភាគដោយអ្នកវិភាគអង្គនីតិបញ្ញត្តិ (ត)

-ក្នុងការ គ្រប់គ្រងកម្មវិធីរបស់រដ្ឋ ដែលផ្តល់ថវិកាចេញពីថវិការបស់រដ្ឋ។ អង្គនីតិបញ្ញត្តិ (ក្នុងករណីច្បាប់របស់រដ្ឋ) ឬក្រសួងពាក់ព័ន្ធរបស់រដ្ឋ (ក្នុងករណីបទបញ្ជា របស់រដ្ឋ) នឹងមានឱកាសប្រានចោលនីតិវិធីជំនួសក្នុងមូលដ្ឋានទាំងនេះ។ នីតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងមូលដ្ឋាន នឹងអស់សុពលភាពក្រោយរយៈពេលបួនឆ្នាំ ប្រសិនបើវាមិនត្រូវបានបន្តទៅតាមដំណើរការដូចគ្នានេះទេនោះ។

អនុញ្ញាតឲ្យផ្ទេរពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងមូលដ្ឋាន។ អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ាបង់ប្រាក់ប្រហែល $50 ហាសិបពាន់កោដិដុល្លារ សម្រាប់ពន្ធអចលនទ្រព្យ ជូនរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានក្នុងមួយឆ្នាំៗ។ ច្បាប់របស់រដ្ឋ គ្រប់គ្រងលើវិធីដែលពន្ធអចលនទ្រព្យត្រូវបានបែងចែក ក្នុងចំណោមអង្គភាពរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានក្នុងខោនធីនីមួយៗ។ វិធានការនេះអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានដែលចូលរួមនៅក្នុងផែនការនេះ ធ្វើការផ្ទេរពន្ធអចលនទ្រព្យ ដែលត្រូវបានបែងចែកទៅឲ្យពួកគេនៅក្នុងចំណោមពួកគេតាមមធ្យោបាយណាមួយដែលពួកគេជ្រើសរើស។ រដ្ឋាភិបាលនីមួយៗដែលប៉ះពាល់ត្រូវតែអនុម័តការផ្លាស់ប្តូរនោះ ដោយសំឡេងឆ្នោតគាំទ្រពីរភាគបីនៃគណៈអភិបាលរបស់ខ្លួន។

បង្វែរប្រាក់ចំណូលពន្ធលក់ដូរមួយចំនួនរបស់រដ្ឋទៅឲ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន។ បច្ចុប្បន្ននេះ អត្រាពន្ធទំនិញលក់ចេញជាមធ្យមរបស់រដ្ឋ គឺមានចំនួនជាង 8%។ ថវិកាដែលកើនឡើង $42.2 បួនពាន់ពីររយពីរកោដិដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ 2009–10 ជាមួយនឹងប្រាក់ចំណូល ដែលបានបែងចែកស្មើរតែស្មើគ្នាទៅឲ្យរដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន។ ចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធ 2013–14 វិធានការនេះនឹងបង្វែរថវិកាមួយផ្នែកតូចនៃចំណែករបស់រដ្ឋទៅឲ្យខោនធីទាំងឡាយដែលអនុវត្តផែនការថ្មីៗ។ ការធ្វើបែបនេះនឹងមិនធ្វើឲ្យប្រែប្រួលដល់ពន្ធទំនិញលក់ចេញ ដែលបានបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធឡើយ។ ការបង្វែរនេះនឹងធ្វើឲ្យកើនប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ដែលបានចូលរួមនៅក្នុងខោនធីនានា ជាមួយនឹងគម្រោងទឹកប្រាក់សរុបប្រហែល $200 លាន ក្នុងមួយឆ្នាំៗក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។ រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋនឹងបាត់បង់ថវិកាក្នុងចំនួនមួយប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះ ដែលធ្វើឲ្យលែងមានថវិកាសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់កម្មវិធីនានារបស់រដ្ឋ។ ពន្ធលក់ដូរនឹងត្រូវធ្វើការបែងចែកទៅឲ្យខោនធីទាំងឡាយ ដែលបានចូលរួម ដោយផ្អែកលើចំនួនប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេ។ វិធានការនេះតម្រូវឲ្យផែនការមូលដ្ឋានចែងច្បាស់អំពីការចែកចាយថវិកាទាំងនេះ និងថវិកាផ្សេងទៀតណាមួយដែលមានគោលបំណងឧបត្ថម្ភដល់ការអនុវត្តផែនការមូលដ្ឋាន។

តារាងទី 1
ឧមាត្រាសំខាន់ៗនៃសំណើប្រជាមតិលេខ 31

✓ **ការអនុញ្ញាត និងផ្តល់មូលនិធិសំរាប់ផែនការរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន**

- ផ្ទេរប្រាក់ចំណូលរដ្ឋមួយចំនួនទៅឱ្យខោនធីដែលរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានអនុវត្តន៏ផែនការសំរួលសេវាកម្មសាធារណៈរបស់គេ។
- អនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានទាំងនោះអភិវឌ្ឍន៍នីតិវិធីរបស់គេដោយផ្ទាល់ដើម្បីមើលខុសត្រូវលើកម្មវិធីមានមូលនិធិពីរដ្ឋ។
- អនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានទាំងនោះផ្ទេរពន្ធអចលនវត្ថុក្នុងចំណោមពួកគេ។

✓ **កំណត់សមត្ថភាពអង្គនិតិបញ្ញត្តិអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួន**

- កំណត់សមត្ថភាពអង្គនិតិបញ្ញត្តិអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួនដែលបង្កើនថ្លៃចំណាយដល់រដ្ឋ ឬបន្ថយប្រាក់ចំណូល ពុំនោះទេទាល់តែមានប្រភពធនធានថវិកាថ្មី/ឬការកាត់បន្ថយចំណាយត្រូវបានគេសំគាល់ឃើញ។
  — ឧទាហរណ៍ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ច្រើនប្រភេទពីការតំរូវខាងលើ
- តំរូវស្មើរតែគ្រប់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងអស់ និងវិសោធនកម្មទាំងឡាយមានសំរាប់សាធារណៈយ៉ាងហោចណាស់បីថ្ងៃមុនអង្គនិតិបញ្ញត្តិធ្វើសេចក្តីសំរេច។

✓ **ពង្រឹងសមត្ថភាពអភិបាលរដ្ឋក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់រដ្ឋ។**

- អនុញ្ញាតឱ្យអភិបាលរដ្ឋបន្ថយការចំណាយក្នុងរយៈពេលឆ្នាំសារពើពន្ធបន្ទាន់របស់រដ្ឋក្នុងស្ថានភាពមួយចំនួន។

✓ **ផ្លាស់ប្តូរថវិកាសាធារណៈ និងនិតិវិធីមើលគ្រប់គ្រង។**

- ផ្លាស់ប្តូរដំណើរការថវិការដ្ឋប្រចាំឆ្នាំទៅជារបៀបថវិការដ្ឋពីរឆ្នាំម្តង។
- តំរូវឱ្យអង្គនិតិបញ្ញត្តិលៃពេលមួយផ្នែកនៃសម័យប្រជុំពីរឆ្នាំរបស់គេសំរាប់អង្គនិតិបញ្ញត្តិមានឱកាសមើលគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសាធារណៈ។
- តំរូវឱ្យរដ្ឋាភិបាល និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានធ្វើការវាយតំលៃប្រសិទ្ធិភាពនៃកម្មវិធី ហើយពិពណ៌នា របៀបដែលថវិការបស់គេជួបតាមកម្មវត្ថុផ្សេងខុសៗគ្នា។

សំរាប់អត្ថបទនៃសំណើប្រជាមតិ លេខ 31, សូមអានទំព័រ 84។

ឥទ្ធិពលសារពើពន្ធ

បន្ថែមទៅលើការបង្វែរលុយ $200 លានដុល្លារដែលបានរៀបរាប់ពីខាងដើម នឹងមានផលប៉ះពាល់សារពើពន្ធដល់រដ្ឋាភិបាលរបស់រដ្ឋនិងតាមមូលដ្ឋាន។ ជាឧទាហរណ៍ ការអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានបង្កើតនូវនីតិវិធីផ្ទាល់ របស់ពួកគាត់សំរាប់ចាត់ចែងកម្មវិធីដែលផ្តល់ថវិកាដោយរដ្ឋ អាចបណ្តាល ឲ្យមានជាសក្តានុពលនូវលទ្ធផលកម្មវិធីខុសៗគ្នា និងការចំណាយរបស់ រដ្ឋឬតាមមូលដ្ឋាន ជាជាងនឹងកើតឡើងផ្សេងពីនោះ។ ការអនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានផ្ទេរពន្ធអចលនទ្រព្យអាចប៉ះពាល់លើចំនួនទឹកប្រាក់ ប៉ុន្មានដែលត្រូវឲ្យទៅរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែនឹងមិនផ្លាស់ប្តូរនូវទឹកប្រាក់ សរុបដែលបង់ដោយអ្នកបង់ពន្ធអចលនទ្រព្យទេ។ រដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន ក៏នឹងប្រហែលចំណាយទឹកប្រាក់បន្ថែមតិចតួចទៀត ដើម្បីបង្កើតនិងចាត់ចែងគំរោងថ្មីៗរបស់ពួកគាត់។ ការផ្លាស់ប្តូរដែលនឹងផ្តល់ជាលទ្ធផល ពីផ្នែកនេះនៃវិធានការ អាស្រ័យលើ (1) ខោនធីប៉ុន្មានដែលបង្កើតគំរោង (2) រដ្ឋបាលមូលដ្ឋានប៉ុន្មានដែលកែប្រែវិធីដែលពួកគេចាត់ចែងកម្មវិធីដែលផ្តល់ ថវិកាដោយរដ្ឋនិង (3) លទ្ធផលរបស់សកម្មភាពរបស់ពួកគេ។ ដោយហេតុផលទាំងនេះហើយ លទ្ធផលសារពើពន្ធសរុបនៃវិធានការនេះសំរាប់ រដ្ឋាភិបាលរបស់រដ្ឋនិងមូលដ្ឋានមិនអាចប៉ាន់ស្មានបានឡើយ។ ចំពោះខោនធីខ្លះ ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះអាចមានភាពចាំបាច់។

កំណត់សមត្ថភាពអង្គនិតិបញ្ញត្តិអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួន

ច្បាប់បច្ចុប្បន្ន

ថវិកា និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ផ្សេងៗទៀត។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ អង្គនីតិបញ្ញត្តិ និងអភិបាលអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិការដ្ឋ និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដទៃទៀត។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការចំណាយថវិកាចេញពីកញ្ចប់ថវិកាទូទៅ និងគណនីដទៃទៀតយ៉ាងច្រើនរបស់រដ្ឋ។ (កញ្ចប់ថវិកាទូទៅ គឺជាគណនីប្រតិបត្តិការដ៏សំខាន់របស់រដ្ឋដែលផ្តល់ថវិកាដល់វិស័យអប់រំ សុខភាព សេវាសង្គមកិច្ច ពន្ធនាគារ និងកម្មវិធីដទៃទៀត)។ ជាទូទៅ សំឡេងឆ្នោតភាគច្រើនរបស់សភាទាំងពីរនៃអង្គនីតិបញ្ញត្តិ (ព្រឹទ្ធសភា និងសភា) គឺតម្រូវឲ្យមានសម្រាប់ការអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកា និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដទៃទៀតយ៉ាងច្រើន។ ក៏ប៉ុន្តែ សំឡេងឆ្នោតពីរភាគបីនៅក្នុងសភាទាំងពីរ គឺតម្រូវឲ្យមានដើម្បីតំឡើងពន្ធដាររបស់រដ្ឋ។

ជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការធម្មតារបស់ពួកគេ សម្រាប់ពិចារណាទៅលើច្បាប់ថ្មីៗ អង្គនីតិបញ្ញត្តិ និងអភិបាលធ្វើការពិនិត្យមើលឡើងវិញ លើការប៉ាន់ប្រមាណពីផលប៉ះពាល់នានារបស់ច្បាប់ដែលបានស្នើឡើងនីមួយៗ ទៅលើការចំណាយ និងប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ។ នៅពេលរដ្ឋធម្មនុញ្ញមិនតម្រូវឲ្យ រដ្ឋកំណត់ពីវិធីដែលត្រូវផ្តល់ថវិកាដល់ច្បាប់ថ្មីនីមួយៗ នោះនឹងមានការតម្រូវថា គម្រោងថវិការួមរបស់រដ្ឋត្រូវតែមានតុល្យភាព។ ជាក់លាក់ជាងនេះទៅទៀត នៅក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ នៅពេលរដ្ឋ អនុម័តគម្រោងថវិការបស់ខ្លួន រដ្ឋត្រូវតែបង្ហាញថា ប្រាក់ចំណូលក្នុងកញ្ចប់ថវិកាទូទៅដែលបានប៉ាន់ប្រមាណ នឹងឆ្លើយតប ឬលើសពីការចំណាយនៅក្នុងកញ្ចប់ថវិកាទូទៅដែលបានអនុម័តនោះ។

សេចក្តីស្នើច្បាប់

កំណត់សមត្ថភាពរបស់អង្គនីតិបញ្ញត្តិក្នុងការបង្កើនការចំណាយរបស់រដ្ឋ។ វិធានការនេះតម្រូវឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិ បង្ហាញពីរបៀបដែលសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួនដែលបង្កើនការចំណាយរបស់រដ្ឋលើសពី $25លាន នៅក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធណាមួយនឹងត្រូវសងដោយការកាត់បន្ថយការចំណាយ កំណើនប្រាក់ចំណូល ឬការរួមបញ្ចូលគ្នាទាំងពីរនេះ។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវ ត្រូវអនុវត្តចំពោះសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងឡាយ ដែលបង្កើតក្រសួង ឬកម្មវិធីថ្មីៗរបស់រដ្ឋ ពង្រីកក្រសួង ឬកម្មវិធីបច្ចុប្បន្នរបស់រដ្ឋ ឬ បង្កើតកម្មវិធីក្នុងមូលដ្ឋានដែលផ្តល់សិទ្ធិដោយរដ្ឋ។ ការលើកលែងពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងនេះ គឺសម្រាប់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងឡាយ ដែល អនុញ្ញាតឲ្យមានការចំណាយតែមួយលើកសម្រាប់ក្រសួង ឬកម្មវិធីមួយរបស់រដ្ឋ ដោយសារតែកំណើនបន្ទុកការងារ ឬប្រាក់ទ្រទ្រង់ជីវភាព ផ្តល់ការផ្គត់ផ្គង់ថវិកាដែលតម្រូវដោយច្បាប់សហព័ន្ធ ឬបង្កើនប្រាក់ខែ ឬប្រាក់សំណងដទៃទៀតដល់និយោជិករដ្ឋ ស្របទៅតាម កិច្ចព្រមព្រៀងចចាររួមគ្នា។ វិធានការនេះក៏លើកលែងដល់សេចក្តីព្រាងច្បាប់នានា ដែលស្តារឡើងវិញនូវថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីរបស់រដ្ឋ ដែលត្រូវបាន

ការធ្វើវិភាគដោយអ្នកវិភាគអង្គនិតិបញ្ញត្តិ

កាត់បន្ថយដើម្បីជួយធ្វើឲ្យគម្រោងថវិការបស់រដ្ឋមានតុល្យភាព នៅក្នុងឆ្នាំណាមួយបន្ទាប់ពីឆ្នាំ 2008–09 ផងដែរ។

កំណត់សមត្ថភាពរបស់អង្គនីតិបញ្ញត្តិក្នុងការបន្ថយប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ។ វិធានការនេះក៏តម្រូវផងដែរ ឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិបង្ហាញពីរបៀបដែលត្រូវចំណាយទៅលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់នានា ដែលបន្ថយពន្ធរដ្ឋ ឬប្រាក់ចំណូលដទៃទៀតលើសពី $25 លាន នៅក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធណាមួយ ជាមួយគ្នានឹងការកាត់បន្ថយការចំណាយ កំណើនប្រាក់ចំណូល ឬ ការរួមបញ្ចូលគ្នាទាំងពីរនេះ។

កែប្រែនៅពេលដែលអង្គនីតិបញ្ញត្តិអាចអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នានា។ វិធានការនេះធ្វើការកែប្រែផ្សេងៗ ដែលអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់នៅពេលដែល អង្គនីតិបញ្ញត្តិអាចធ្វើការអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នានា។ ឧទាហរណ៍ វិធានការនេះ តម្រូវឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងនោះ ដោយធ្វើការផ្សព្វផ្សាយទៅដល់សាធារណជន យ៉ាងតិចបំផុតបីថ្ងៃនៅមុនពេលបោះឆ្នោតអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងនោះ (លើកលែងតែសេចក្តីព្រាងច្បាប់ជាក់លាក់មួយចំនួនដែលឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះធម្មជាតិ ឬការវាយប្រហារភេរវកម្មប៉ុណ្ណោះ)។

ឥទ្ធិពលសារពើពន្ធ

វិធានការនេះ នឹងធ្វើឲ្យមានការលំបាកកាន់តែខ្លាំងចំពោះអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ក្នុងការអនុម័តច្បាប់មួយចំនួនដែលបង្កើនការចំណាយរបស់រដ្ឋ ឬបន្ថយប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ។ ការរឹតត្បិតសមត្ថភាពរបស់អង្គនីតិបញ្ញត្តិតាមមធ្យោបាយនេះ អាចធ្វើឲ្យថវិការបស់រដ្ឋដែលចំណាយទៅលើសេវាសាធារណៈកាន់តែតិចជាងមុន- ឬពន្ធ និងថ្លៃសេវាឡើងកាន់តែខ្ពស់- បើមិនដូច្នេះទ វានឹងកើតមានករណីបែបនេះ។ ដោយសារតែផលប៉ះពាល់នៃសារពើពន្ធក្នុងផ្នែកនៃវិធានការនេះ ពឹងផ្អែកទៅលើសេចក្តីសម្រេចដោយអង្គនីតិបញ្ញត្តិនាពេលអនាគត ផលប៉ះពាល់នេះ គឺមិនអាចព្យាករណ៍ទុកមុនបានឡើយ ក៏ប៉ុន្តែវាអាចមានច្រើនតាមពេលវេលា។ ដោយសារតែរដ្ឋផ្តល់ថវិកាយ៉ាងច្រើនដល់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ពួកគេក៏អាចនឹងរងការប៉ះពាល់ទៅតាមពេលវេលាផងដែរ។

ពង្រឹងសមត្ថភាពអភិបាលរដ្ឋក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់រដ្ឋ

ច្បាប់បច្ចុប្បន្ន

ក្រោមសំណើប្រជាមតិលេខ 58 (2004) បន្ទាប់ពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាត្រូវបានអនុម័ត អភិបាលអាចប្រកាសស្ថានភាពអាសន្នផ្នែកសារពើពន្ធរបស់រដ្ឋបាន ប្រសិនបើគាត់កំណត់ច្បាស់ថា រដ្ឋកំពុងតែប្រឈមនឹងការធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូលយ៉ាងច្រើន ឬការចំណាយហួសកម្រិត។ នៅពេលស្ថានភាពអាសន្នសារពើពន្ធ ត្រូវបានប្រកាស អភិបាលរដ្ឋត្រូវកោះហៅអង្គនីតិបញ្ញត្តិឲ្យបើកសម័យប្រជុំពិសេស និងស្នើសុំឲ្យមានចំណាត់ការផ្សេងៗ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពអាសន្នសារពើពន្ធនោះ។ អង្គនីតិបញ្ញត្តិមានពេលចំនួន 45 ថ្ងៃសម្រាប់ធ្វើការពិចារណាអំពីការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន។ ទោះបីជាយ៉ាងណា បច្ចុប្បន្ននេះ អំណាចរបស់អភិបាលរដ្ឋក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់រដ្ឋនៅមានកម្រិត ទោះបីជាអង្គនីតិបញ្ញត្តិមិនចាត់វិធានការនៅក្នុងអំឡុងពេល 45 ថ្ងៃក៏ដោយ។

សេចក្តីស្នើច្បាប់

អនុញ្ញាតឲ្យអភិបាលរដ្ឋកាត់បន្ថយការចំណាយនៅក្នុងស្ថានភាពជាក់លាក់មួយចំនួន។ ស្ថិតក្រោមវិធានការនេះ ប្រសិនបើអង្គនីតិបញ្ញត្តិ មិនអនុម័តច្បាប់សម្រាប់ដោះស្រាយស្ថានភាពអាសន្នសារពើពន្ធក្នុងអំឡុងពេល 45 ថ្ងៃទេ អភិបាលអាចកាត់បន្ថយការចំណាយមួយចំនួនក្នុងកញ្ចប់ថវិកាទូទៅ។ អភិបាលមិនអាចកាត់បន្ថយការចំណាយដែលតម្រូវដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬច្បាប់សហព័ន្ធបានឡើយ ដូចជាការចំណាយរបស់សាលារៀនភាគច្រើន សេវាបំណុល ប្រាក់សោធននិវត្តន៍ និងការចំណាយមួយចំនួនទៀតសម្រាប់កម្មវិធីនានាខាងសុខភាពនិងសេវាសង្គម។ (ប្រភេទចំណាយទាំងនេះ មានទំហំមួយភាគធំនៃការចំណាយក្នុងកញ្ចប់ថវិកាទូទៅ។) ទឹកប្រាក់សរុបនៃការកាត់បន្ថយ មិនអាចលើសពីទឹកបាក់ដែលចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើឲ្យគម្រោងថវិកាមានតុល្យភាពឡើយ។ អង្គនីតិបញ្ញត្តិ អាចមានសិទ្ធិបដិសេធរាល់ ឬផ្នែកនៃការកាត់បន្ថយបានតាមរយៈសំឡេងឆ្នោតគាំទ្រពីរភាគបី នៅក្នុងសភាទាំងពីររបស់ខ្លួន។

សំណើប្រជាមតិ
31 គំរោងថវិការដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋ និងមូលដ្ឋាន។ ការផ្តួចផ្តើមការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងលក្ខន្តិកៈ។

ការធ្វើវិភាគដោយអ្នកវិភាគអង្គនីតិបញ្ញត្តិ (ត)

31

ឥទ្ធិពលសារពើពន្ធ

ការពង្រីកសមត្ថភាពរបស់អភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយ អាចធ្វើឲ្យការចំណាយរួមរបស់រដ្ឋធ្លាក់ចុះទាបជាងការដែលមិនបានធ្វើអ្វីសោះ។ ផលប៉ះពាល់ផ្នែកសារពើពន្ធនៃការផ្លាស់ប្តូរនេះ គឺមិនអាចព្យាករណ៍បានទេ ក៏ប៉ុន្តែអាចមានចំនួនច្រើនក្នុងឆ្នាំមួយចំនួន។ គម្រោងថវិការបស់ រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ក៏ទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការចំណាយទាបរបស់រដ្ឋនេះផងដែរ។

ផ្លាស់ប្តូរថវិកាសាធារណៈ និងនីតិវិធីមើលគ្រប់គ្រង

សេចក្តីស្នើច្បាប់

កែប្រែដំណើរការគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់រដ្ឋទៅជាដំណើការរយៈពេលពីរឆ្នាំ។ វិធានការនេះកែប្រែដំណើរការគម្រោងថវិការដ្ឋ ពីដំណើរការរយៈពេលមួយឆ្នាំ (មួយឆ្នាំម្តង) ទៅជាដំណើរការរយៈពេលពីរឆ្នាំ (ពីរឆ្នាំម្តង)។ រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង ដោយចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ 2015 តទៅ អភិបាលរដ្ឋ អាចបញ្ជូនសំណើគម្រោងថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធពីពីរឆ្នាំបន្ទាប់។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ 2015 អភិបាលនឹងស្នើសុំគម្រោងថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធនោះដោយចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ 2015 និងឆ្នាំសារពើពន្ធចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ 2016។ រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង ដោយចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ 2016 អភិបាលអាចបញ្ជូនបច្ចុប្បន្នភាពគម្រោងថវិកាដែលបានស្នើឡើង។ វិធានការនេះ មិនកែប្រែកាលកំណត់នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបច្ចុប្បន្នក្នុងការអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកានៅថ្ងៃទី 15 ខែមិថុនាឡើយ។

កំណត់រយៈពេលដាក់លាក់សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យដោយអង្គនីតិបញ្ញត្តិទៅលើកម្មវិធីសាធារណៈ។ បច្ចុប្បន្ននេះ អង្គនីតិបញ្ញត្តិត្រួតពិនិត្យ និងពិនិត្យមើលឡើងវិញទៅលើសកម្មភាពនានារបស់រដ្ឋ និងកម្មវិធីក្នុងមូលដ្ឋានក្នុង ពេលវេលាផ្សេងៗគ្នា នៅក្នុងអំឡុងអាណត្តិពីរឆ្នាំរបស់ខ្លួន។ វិធានការនេះ តម្រូវឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិរក្សាផ្នែកមួយនៃអាណត្តិពីរឆ្នាំរបស់ខ្លួន-ដោយចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែកក្កដានៃឆ្នាំទីពីរនៃអាណត្តិនោះ សម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងពិនិត្យមើលឡើងវិញទៅលើកម្មវិធីសាធារណៈនានា។ កាន់តែជាក់លាក់ទៅទៀត វិធានការនេះ តម្រូវឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិបង្កើតដំណើរការ និងប្រើប្រាស់ដំណើរការនេះ ដើម្បីពិនិត្យមើលឡើងវិញទៅលើកម្មវិធីនីមួយៗដែលរដ្ឋផ្តល់ថវិកា - មិនថាកម្មវិធីនោះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ ឬ រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាននោះទេ - យ៉ាងតិចបំផុតម្តងក្នុងរៀងរាល់ប្រាំឆ្នាំម្តង។ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការត្រួតពិនិត្យ អង្គនីតិបញ្ញត្តិមិនអាចអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នានាបានឡើយ លើកលែងតែសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងនោះ (1) មានសុពលភាពភ្លាមៗ (ដែលជាទូទៅតម្រូវឲ្យមានសំឡេងឆ្នោតគាំទ្រពីរភាគបីនៅក្នុងសភាទាំងពីរ) ឬ (2) ច្រានចោលការជំទាស់របស់អភិបាល (ដែលតម្រូវឲ្យមានសំឡេងឆ្នោតគាំទ្រពីរភាគបី នៅក្នុងសភាទាំងពីរ)។

ដាក់លក្ខខណ្ឌតម្រូវទៅលើការរៀបចំគម្រោងថវិកាថ្មីរបស់រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន។ បច្ចុប្បន្ននេះ រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន មានភាពបត់បែនបានយ៉ាងទូលាយ ក្នុងការកំណត់អំពីរបៀបវាយតម្លៃទៅលើដំណើរការរបស់កម្មវិធីសាធារណៈរបស់ពួកគេ។ វិធានការនេះដាក់លក្ខខណ្ឌតម្រូវទូទៅមួយចំនួនសម្រាប់រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ឲ្យដាក់បញ្ចូលចំណុចថ្មីៗទៅក្នុងគម្រោងថវិការរបស់ខ្លួន។ ជាក់លាក់ជាងនេះទៅទៀត រដ្ឋាភិបាលត្រូវវាយតម្លៃពីប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីរបស់ខ្លួន និងបរិយាយអំពីរបៀបដែលគម្រោងថវិការបស់ខ្លួនបំពេញទៅតាមគោលបំណងផ្សេងៗ។ រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានត្រូវរាយការណ៍ពីភាពរីកចម្រើនរបស់ខ្លួន ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងទាំងនោះ។

ឥទ្ធិពលសារពើពន្ធ

រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ប្រឈមនឹងកំណើនខ្ពង់ចំណាយ ក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធសម្រាប់អនុវត្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការធ្វើគម្រោងថវិកាថ្មីៗ និងសម្រាប់គ្រប់គ្រងតម្រូវការវាយតម្លៃថ្មីៗ។ ការចំណាយទាំងនេះមានលក្ខណៈផ្សេងគ្នាដោយផ្អែកទៅលើវិធីដែលរដ្ឋ និងមន្ត្រីមូលដ្ឋានបានអនុវត្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងនោះ។ នៅក្នុងរដ្ឋទាំងមូល ការចំណាយនេះទំនងជាមាន ចំនួនចាប់ពី **រាប់លានរហូតដល់រាប់សិបលានដុល្លារជារៀងរាល់ឆ្នាំ** រក្សាភាពសមរម្យជាមធ្យមទៅតាមពេលវេលា។ តម្រូវការវាយតម្លៃនិងធ្វើគម្រោងថវិកាថ្មីៗទាំង

នេះ អាចប៉ះពាល់ទៅលើការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត តាមមធ្យោបាយផ្សេងៗជាច្រើន មានដូចជា ការកំណត់អាទិភាពនៃការចំណាយឡើងវិញប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធី និងការវិនិយោគបន្ថែមទៅលើផ្នែកមួយចំនួននៃកម្មវិធីនានា។ ផលប៉ះពាល់នៃសារពើពន្ធទៅលើរដ្ឋាភិបាលគឺមិនអាចព្យាករណ៍ទុកមុនបានទេ។

សេចក្តីសង្ខេបនៃវិធានការលើឥទ្ធិពលសារពើពន្ធ

ដូចបានសង្ខេបនៅក្នុងតារាងទី 2 វិធានការនេះនឹងបង្វែរប្រាក់ចំណូលមួយចំនួនរបស់រដ្ឋពីពន្ធលក់ដូរទៅឲ្យខោនធីទាំងឡាយដែលអនុវត្តផែនការក្នុងមូលដ្ឋាន។ ការបង្វែរនេះ នឹងធ្វើឲ្យធ្លាក់ចុះនូវប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋចំនួន $200 លាន ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ស្របគ្នានឹងការកើនឡើងនូវការ ផ្តល់ថវិកាក្នុងចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះ ទៅឲ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានក្នុងខោនធីទាំងនោះ។ ផលប៉ះពាល់សរុបនៃការកែប្រែផ្សេងរបស់រដ្ឋនិងការកែប្រែសារពើពន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន នៃវិធានការនេះ នឹងពឹងផ្អែកទៅលើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់មន្ត្រីសាធារណៈក្នុងពេលអនាគត ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបមានការលំបាកក្នុងការព្យាករណ៍។ សម្រាប់រយៈពេលវែង ការកែប្រែផ្សេងៗទៅលើចំណាយនិងប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានអាចនឹងមានចំនួនច្រើនលើសពី $200 លាន ផ្លាស់ប្តូរនៃប្រាក់ចំណូលពន្ធលក់ចេញដូចបានពិភាក្សាខាងលើ។

តារាងទី 2
ឥទ្ធិពលសារពើពន្ធសំខាន់ៗនៃសំណើប្រជាមតិលេខ 31

	រដ្ឋាភិបាលរដ្ឋ	រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន
ការអនុញ្ញាត និង ផ្តល់មូលនិធិសំរាប់ផែនការរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន		
ផ្តល់មូលនិធិសំរាប់ផែនការនានា	$200 លានកាត់បន្ថយចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។	$200 លានកំណើនប្រចាំឆ្នាំសំរាប់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ក្នុងខោនធីនានាដែលអភិវឌ្ឍន៍ផែនការ។
ប្រសិទ្ធិភាពនៃផែនការថ្មី	មិនអាចប៉ាន់ស្មានបានជាមុន តែមានសក្តានុពលសំខាន់។	មិនអាចប៉ាន់ស្មានបានជាមុន តែមានសក្តានុពលសំខាន់នៅក្នុងខោនធីខ្លះ។
កំណត់សមត្ថភាពអង្គនិតិបញ្ញត្តិអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួន	មានសក្តានុពលបន្ទាបការចំណាយ—ឬប្រាក់ចំណូលខ្ពស់—ផ្អែកលើសកម្មភាពរបស់អង្គនិតិបញ្ញត្តិនាអនាគត។	មានសក្តានុពលប្តូរមូលនិធិរបស់រដ្ឋសំរាប់កម្មវិធីតាមមូលដ្ឋានផ្អែកលើសកម្មភាពរបស់អង្គនិតិបញ្ញត្តិ។
ពង្រឹងសមត្ថភាពអភិបាលរដ្ឋក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់រដ្ឋ។	មានសក្តានុពលបន្ទាបការចំណាយក្នុងឆ្នាំខ្លះៗ។	មានសក្តានុពលទទួលមូលនិធិរដ្ឋតិចក្នុងឆ្នាំខ្លះៗ។
ផ្លាស់ប្តូរថវិកាសាធារណៈ និងនិតិវិធីមើលគ្រប់គ្រង។		
តំលៃសំរាប់ការអនុវត្តន៍	មានសក្តានុពលប្រែប្រួលប្រចាំឆ្នាំពីមួយលានទៅរាប់សិបលានដុល្លារនាពេលណាមួយ។	មានសក្តានុពលប្រែប្រួលប្រចាំឆ្នាំពីមួយលានទៅរាប់សិបលានដុល្លារនាពេលណាមួយ។
ប្រសិទ្ធិភាពនៃការតំរូវថ្មី	មិនអាចប៉ាន់ស្មានបានជាមុន។	មិនអាចប៉ាន់ស្មានបានជាមុន។

សំរាប់អត្ថបទនៃសំណើប្រជាមតិ លេខ 31, សូមអានទំព័រ 84.